

R O M Â N I A

**Confederatia Nationala a Federatiilor si Asociatiilor
de Consumatori "Conventia CONROM"**

IASI, Piata 14 Decembrie 1989 nr. 2 B
Cont

Cod fiscal 13176697

tel. 0742 / 849646

fax. 0232 / 278234, 211846

NON-PROFIT : NEGUVERNAMENTALA : APOLITICA

Purtati-va sarcinile unii altora ca sa indepliniti Legea lui HRISTOS
Apostolul Pavel - Galateni 6. 2.

Nr 55/ 9 noiembrie 2018

Către: Senat – Parlamentul României

În atenția: Dlui Teodor-Viorel Meleşcanu, Preşedinte

Către: Camera Deputaţilor – Parlamentul României

În atenția: Dlui Ion-Marcel Ciolacu, Preşedinte

Spre ştiința: Administraţiei Prezidenţiale

În atenția: Excelenței sale, Domnul Klaus Werner Iohannis, Preşedinte al României

Spre ştiința: Guvernului României

În atenția: Dnei Viorica Vasilica Dăncilă, Prim-Ministru

De la: Confederația Națională a Federațiilor și Asociațiilor de Consumatori (CONROM)

Ref.: Afirmațiile lansate recent în spațiul public de către Preşedintele Cosiliului Concurenței, dl Bogdan Chirițoiu, cu privire la plafonarea tarifelor practicate de service-urile auto pentru lucrările de reparație, al căror caracter profund dăunător pentru existența și funcționarea unei piețe libere în domeniu sunt de natură să afecteze în mod negativ procesul de modificare a legislației din domeniul asigurărilor RCA, aflat în curs de desfășurare.

Numar/Data: 39/30.10.2019

Stimata Doamna, Stimati Domni,

Subscrisa, **Confederatia Nationala a Federatiilor si Asociatiilor de Consumatori (CONROM)**, cu sediul in Iasi, Piata 14 Decembrie 1989, nr. 2B, inregistrata sub nr. 13176697

Confederatia Nationala a Federatiilor si Asociatiilor de Consumatori (CONROM) este Uniune de 28 asociatii si 4 federatii – proiect finantat de Uniunea Europeana in anul 2008, organizatie nonguvernamentala, non profit si apolitica avand drept misiune reprezentarea miscarii consumatoriste din Romania si implementarea unui cadru de dialog coerent, intre comunitatea consumatorilor (ratiunea de a fi a comunitatii de afaceri) pe de o parte, si factorii de decizie in

politici publice, pe de alta parte (de la producatori la autoritati publice) - *“Consumatorul este pentru economie ceea ce alegatorul este pentru politica”* - Ralph Nader

Avand in vedere:

- afirmatiile lansate recent in spatiul public de catre presedintele Consiliului Concurentei, domnul Bogdan Chiritoiu, cu privire la plafonarea tarifelor practicate de service-urile auto pentru lucrarile de reparatie, care au un caracter profund daunator pentru existenta si functionarea unei pietei libere in domeniu;
- imprejurarea ca afirmatiile au fost facute in contextul procesului de modificare a legislatiei din domeniul asigurarilor RCA, iar, in virtutea functiei ocupate de domnul Bogdan Chiritoiu, manifestarile publice ale acestuia sunt ne natura sa creeze presiuni nejustificate asupra factorilor cu rol de decizie in cadrul acestui proces;
- dispozitiile art. 111 din Constitutia Romaniei care instituie dreptul de control al Parlamentului asupra activitatii desfasurate de toate autoritatile statului, inclusiv autoritatile administrative autonome, cum este cazul Consiliului Concurentei, asa cum rezulta, in mod expres, inclusiv din dispozitiile art. 69 din Ordonanta nr. 57/2019 privind Codul administrativ (**“Codul administrativ”**).
- dispozitiile art. 61 alin. (1) si art. 69 alin. (1) din Constitutia Romaniei, conform carora Parlamentului Romaniei are rolul de organ reprezentativ suprem al cetatenilor romani, a carui intreaga activitate se desfasoara in serviciul si in beneficiul acestora din urma,
- dispozitiile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 21/1996 a concurentei (**„Legea nr. 21/1996”**), conform carora membrii Plenului Consiliului Concurentei, printre care si Presedintele acestei autoritati, se realizează de catre Presedintele Romaniei, la propunerea Colegiului Consultativ al Consiliului Concurentei, cu avizul Guvernului si dupa audierea candidatilor in comisiile de specialitate ale Parlamentului,

va adresam prezentul

MEMORIU

prin care va solicitam respectuos ca, in baza inaltelor competente si prerogative ce va sunt recunoscute, tinand cont si de argumentele prezentate in continuare, sa dispuneti convocarea domnului Bogdan Chiritoiu, Presedinte al Consiliului Concurentei, in fata Parlamentului Romaniei si/sau in comisiile de specialitate, pentru a prezenta clarificari cu privire la afirmatiile facute recent in spatiul public si pentru a indica motivele si temeiurile de drept care justifica aceasta luare de pozitie, lipsita de impartialitatea si echidistanta ce trebuie sa caracterizeze activitatea institutiei pe care o conduce si care afecteaza in mod negativ procesul de modificare a legislatiei din domeniul asigurarilor RCA, in curs de desfasurare.

I. Situatia premisa

Legislatia nationala din domeniul asigurarilor RCA – avem in vedere in special Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de raspundere civila auto pentru prejudicii produse tertilor prin

accidente de vehicule si tramvaie („Legea nr. 132/2017”) si Norma A.S.F. nr. 20/2017 privind asigurarile auto din Romania (“Norma ASF”) – se afla in prezent in curs de modificare si actualizare, masura declansata de necesitatea armonizarii legislatiei din Romania cu cea existenta la nivel Uniunii Europene.

Acest proces se dovedeste a fi unul anevoios, atat datorita complexitatii aspectelor in discutie si a multitudinii de factori ce trebuie analizati si corelati, dar mai ales datorita demersurilor realizate de unii asiguratorii de pe piata, care, prin mijloace mai mult sau mai putin legitime, incearca sa deturneze procesul de actualizare a legislatiei RCA de la finalitatea sa, urmarind sa-si constituie o serie de avantaje injuste, in detrimentul consumatorilor si a celorlalti participanti de pe piata.

In contextul dezbaterilor realizate pe acest subiect, care afecteaza in mod direct milioane de cetateni romani, domnul Bogdan Chiritoiu a avut mai multe luari de cuvânt publice, atat prin intermediul presei scrise, cat si in cadrul emisiunilor radio si TV la care a participat.

Discutand despre masurile ce ar putea fi adoptate in cadrul procesului de modificare a legislatiei asigurarilor RCA, domnul Chiritoiu a facut referire la necesitatea *“plafonarii preturilor pe care le cer service-urile auto de la asiguratorii in cazul unor reparatii cauzate de accidente”*, mentionand ca *“nimeni nu poate controla preturile fixate de service-uri, iar daca nu se intervine prin lege, politele RCA s-ar putea scumpi”*. In acelasi context, domnul Chiritoiu a indicat si criteriul care, in opinia sa, ar trebui avut in vedere la plafonarea tarifelor mentionate, aratand ca *“pretul maxim ar putea fi cel de la reprezentantele companiilor auto.”*

Consideram cu totul inacceptabile aceste afirmatii, nu doar pentru ca acrediteaza un mecanism profund anticoncurential cum este plafonarea preturilor, dar si pentru ca sugereaza o concluzie cu totul eronata, nesustinuta de realitatile pietei, respectiv ca o eventuala crestere a preturilor politelor RCA ar fi cauzata de unitatile reparatoare independente (service-uri auto).

In Romania suntem aproximativ 6-8 milioane de consumatori si platitori de polite obligatorii RCA. Anual se inregistreaza aproximativ 500.000 evenimente rutiere, iar fiecare dintre ele se soldeaza cu avarierea a cel putin doua autovehicule.

Conform **art. 6 alineat (8) din Legea 132/2017** *„Contractul RCA dă dreptul persoanei prejudiciate, în cazul producerii unui prejudiciu, să se poată adresa pentru efectuarea reparației oricărei unități reparatoare auto, în condițiile legii, fără nicio restricție sau constrângere din partea asiguratorului RCA sau a unității reparatoare auto, care ar putea să-i influențeze opțiunea”*, iar **alineatul (9) prevede ca** *“În aplicarea prevederilor alin. (8) contractul RCA va cuprinde o clauză potrivit căreia, în cazul producerii unei daune, persoana prejudiciată să se poată adresa pentru efectuarea reparației oricărui operator economic care desfășoară activități de reparații ale autovehiculelor, în condițiile legii, fără nicio restricție sau constrângere care ar putea să-i influențeze opțiunea”*.

Or, in conditiile in care sunt autorizate aproximativ 10.000 de service-uri **independente (nonreprezentante)** drepturile pagubitilor, castigate prin lege, de a se adresa oricarei unitati reparatoare in vederea efectuării reparatiilor ar fi ingradit, acesta fiind obligat sa apeleze la reprezentantele auto (90% dintre acestea au capital strain).

Atragem atentia Parlamentului Romaniei, domnului Presedinte al Romaniei, Guvernului precum si domnului Bogdan Chiritoiu ca in cadrul celor 10.000 de service-uri independente autorizate isi desfasoara activitatea aproximativ 200.000 de angajati (acestia sunt la randul lor tot consumatori), iar intreaga industrie de intretinere si reparatii auto, comercializare piese de schimb si materiale necesare procesului de reparatii aduc annual la bugetul de stat taxe de miliarde de Euro, iar noi consumatorii dorim sa avem o piata libera , sa putem alege liber, fara nicio constrangere , unde efectuam reparatia autovehiculelor.

Nu dorim sa ne intoarcem la economia planificata (mercurial). Daca domnul Bogdan Chiritoiu doreste sa plafoneze tarifele unei industrii, atunci trebuie sa parasim Uniunea Europeana, sa modificam Constitutia si sa limitam tarifele/preturile la toate produsele vandute si serviciile prestate pe piata (alimente, carburanti, energie, salarii, etc).

Domnul Bogdan Chiritoiu, ASF si Uniunea Europeana au attentionat intr-un fel sau altul faptul ca o societate de asigurari isi poate stabili tarife libere la vanzarea politelor de asigurare (atat la cele obligatorii – RCA, cat si la cele facultative – Casco). Ca drept dovada atasam o oferta de asigurare RCA recenta din care rezulta ca primele de asigurare practicate de diversi asiguratori difera cu pana la 400% intre acestea.

Cum poate astazi domnul Bogdan Chiritoiu sa recomande tarife libere la asiguratori (la vanzarea politelor catre noi consumatorii), astfel incat asiguratorii isi pot stabili in mod liber pretul de vanzare a politelor de asigurare, iar cand vine timpul sa plateasca o despagubire, aceasta sa fie plafonata de acelasi asigurator care a putut stabili in mod liber pretul de vanzare al politei (si 400% diferenta intre ofertele de RCA)!

Practic, domnul Bogdan Chiritoiu recomanda pe de-o parte ca societatile de asigurare sa stabileasca in mod liber preturile la politele RCA (obligatorii) si Casco (facultative), iar pe de alta parte sa limiteze/plafoneze valoarea despagubirilor achitate de aceeasi asiguratori care si-au stabilit in mod liber preturile de vanzare a politelor de asigurare!

Mediatizarea in mod constant si repetat a acestor afirmatii nocive conduc la o presiune majora asupra autoritatilor cu atributii de legiferare. Nu cunoastem care sunt motivele pentru care domnul Bogdan Chiritoiu face aceste afirmatii care daca ar fi preluate in lege s-ar incalca Constitutia Romaniei, a legislatiei Europene, a concurentei.

Proiectele legislative adoptate intr-o perioada incerta din punct de vedere politic (in astfel de perioade se pot produce erori) pot avea consecinte negative majore asupra unei industrii, drept pentru care solicitam domnului Bogdan Chiritoiu sa fie rezervat in afirmatii publice de natura sa provoace presiune la nivelul autoritatilor cu atributii de legiferare.

Contrar afirmatiilor domnului Bogdan Chiritoiu conform carora trebuie plafonate tarifele serviciilor, autoritatile trebuie sa constate ca **tarifele nu tin pasul cu preturile si riscurile acoperite si nu invers.**

Amintim faptul ca noua legislatie adauga si cuprinde riscuri care nu existau in vechea legislatie : plata lipsei de folosinta, plata devalorizarii urmare a reparatiei, plata daunelor morale si materiale pentru pasagerii vehiculului vinovat fara restrictii legate de gradul de rudenie intre sofer si pasageri.

Cum explica domnul Bogdan Chiritoiu faptul ca dupa ce limitarile de tarife impuse de OUG 54/2016 care au fost ridicate in mai 2018 s-a constatat o scadere cu aproximativ 40% a primelor de asigurare

pentru toate categoriile de autovehicule! Reamintim faptul ca OUG 54/2016 avea incluse riscurile enumerate mai sus.

Reprezentativa este categoria vehiculelor peste 16 tone unde, inainte de aparitia OUG 54/2016 , asiguratorii practicau tarife cuprinse intre 15.000 lei pana la 43.000 lei, iar ulterior societatea numarul 1 la vanzari de polite RCA a practicat tarife unice de 4000 lei! In momentul de fata tarifele pentru aceasta categorie de vehicule au scazut pana la 1.800 lei!

Consumatorii de rand care nu se pricep sa descurce itele sistemului de asigurari pot interpreta aceste date astfel :

1. pana la aparitia OUG 54/2016 asiguratorii faceau profituri colosale. Aceasta ipoteza pare plauzibila in conditiile in care toti asiguratorii incercau sa obtina o cota de piata cat mai mare. Se poate observa cu usurinta faptul ca la acel moment nu existau asiguratorii cu o cota de piata peste 20%.

2. tarifele actuale sunt tarife de dumping care nu acopera costurile, care nu au cum sa duca la un profit, decat poate daca asiguratorul nu-si achita obligatiile asumate prin contract. Aceasta ipoteza pare plauzibila in conditiile in care doi dintre cei noua asiguratorii care practica asigurarea RCA au 80% din piata, ceilalti asiguratorii nefiind interesati sa practice RCA la aceste tarife. Sa intelegem faptul ca multinationalele "dau cu piciorul" la o linie de afaceri care poate aduce profit ? Noi credem ca nu !

3. atitudinea pasiva si duplicitara a institutiilor statului, in special ASF, care sunt incapabile sa gestioneze si sa interpreteze astfel de date.

4. avand in vedere faptul ca acesti doi asiguratorii care au acaparat piata de RCA nu achita despagubirile la termen in majoritatea dosarelor, indiferent de tarifele practicate, intreste convingerea ca logica de la punctul 2 poate fi corecta, presiunea pusa pe unitatile reparatoare fiind doar un suferfugiu atat pentru asiguratorii, cat si pentru ASF.

Tocmai aici trebuie sa intervina autoritatile statului si sa faca lumina, sa vina cu argumente solide, cu date certe, in asa fel incat piata sa fie lamurita asupra acestor aspecte.

Totodata, sunt multe probleme importante la nivel de piata pe care domnul Bogdan Chiritoiu nu le-a adus in discutie, cum ar fi:

Despagubirile achitate in avans de catre asiguratorul RCA

In prezent societatile de asigurari efectueaza plata despagubirilor in avans catre persoanele pagubite doar in baza unor cereri de despagubire, fara prezentarea unor documente justificative.

Cu banii primiti de la asiguratorul RCA, persoanele pagubite se prezinta la service-uri neautorizate care nu emit facturi fiscale pentru reparatiile efectuate, care monteaza pe autovehiculele persoanelor pagubite piese achizitionate fara facturi fiscale.

Este incontestabil ca acest mod de despagubire (plata despagubirii in avans dupa mecanismul actual) favorizeaza evaziunea fiscala, munca la negru, producand astfel grave prejudicii statului roman.

Aceste plati anticipate (fara documente fiscale) conduc la incurajarea unor activitati nefiscalizate de persoane neautorizate.

Tocmai pentru aceste motive eventualele modificari legislative trebuie sa cuprinda dispozitii legale conform carora despagubirile achitate in avans de catre asiguratorul RCA sa fie efectuate in baza documentelor fiscale justificative emise de catre societati autorizate conform legii si nu cum se intampla in prezent doar in baza unei cereri de despagubire.

Siguranta circulatiei pe drumurile publice

Domnul Bogdan Chiritoiu face afirmatii publice in sensul limitarii tarifelor service-urilor fara a tine cont de efectele unor astfel de limitari si a faptului ca asemenea propuneri ar conduce, pe langa numeroase falimente ale unitatilor reparatoare independente (evident care nu vor mai putea plati taxe la stat), la reparatii de slaba calitate, de montare a unor piese neconforme (made in Taiwan si China) care vor creste exponential riscul producerii accidentelor pe drumurile publice, or noi consumatorii nu ne dorim acest lucru, deoarece dorim sa evitam pe cat posibil producerea accidentelor si a efectelor negative produse de acestea (avarii la autovehicule, vatamari, decese, etc).

Au fost nenumarate cazuri soldate cu decese datorita starii tehnice a autovehiculului. Orice reparatii la autovehicule se fac conform Ordonantei 82/2000 cu modificarile si completarile ulterioare.

Astfel, orice reparatii trebuie efectuate in unitati autorizate si autovehiculele trebuie readuse la starea anterioara producerii evenimentelor si sa indeplineasca conditiile tehnice de admitere in circulatie.

Prin urmare, apreciem ca fiind intermeziata solicitarea noastra, dreptul Parlamentului de a solicita explicatii si clarificari cu privire la toate problemele de ordin social si economic, in special cele cu impact asupra unui numar ridicat de cetateni romani fiind consfintit nu doar de catre Constitutia Romaniei, ci si prin actele normative ce reglementeaza activitatea autoritatilor publice in general si a Consiliului Concurentei, in special.

Astfel, dispozitiile art. 14 din Legea nr. 21/1996 a Concurentei statueaza ca:

*„(1)Se infiinteaza Consiliul Concurentei, **autoritate administrativa autonoma in domeniul concurentei**, cu personalitate juridica, care isi exercita atributiile potrivit prevederilor prezentei legi. Sediul Consiliului Concurentei este in municipiul Bucuresti.*

(2)Structura organizatorica si de personal a Consiliului Concurentei, atributiile de conducere si de executie ale personalului sau se stabilesc prin regulamentele interioare adoptate de acesta.”

Totodata, dispozitiile art. 3 din aceeași lege prevad ca:

*“(1)Punerea in aplicare a prezentei legi este incredintata Consiliului Concurentei ca **autoritate nationala in domeniul concurentei. Consiliul Concurentei este autoritate administrativa autonoma**, investita in acest scop, in conditiile, modalitatile si limitele stabilite prin dispozitiile prezentei legi.*

*(2) **Consiliul Concurenței aplică dispozițiile art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1/2003, în cazurile în care actele sau faptele întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi pot afecta comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.***

Nu în ultimul rând, dispozițiile art. 69 din Codul administrativ stabilesc:

“Autoritățile administrative autonome prevăzute la art. 51 alin. (1) sunt autorități ale administrației publice centrale a căror activitate este supusă controlului Parlamentului, în condițiile prevăzute de legile lor de înființare, organizare și funcționare și care nu se află în raporturi de subordonare față de Guvern, de ministere sau față de organele de specialitate ale acestora.”

II. Propunerile de plafonare a tarifelor practicate de service-urile auto contravin principiilor pieței libere și ale concurenței, a căror protecție și implementare constituie misiunea principală a Consiliului Concurenței

În primul rând, începem prin a reaminti că în România există o economie de piață, în care mecanismul de formare al prețurilor pentru produse și servicii se determină în mod liber, prin concurență, pe baza cererii și ofertei. Prin urmare, orice afirmații sau luări de poziție care încurajează plafonarea/stabilirea prețurilor în funcție de criterii arbitrare – în special, nivelul prețurilor practicate de reprezentanții auto – au un caracter vădit anticoncurențial, prezentând o imagine incompletă asupra situației de fapt, care nu surprinde toate realitățile existente.

Cu atât mai grav este faptul că aceste afirmații provin de la Președintele Consiliului Concurenței, adică tocmai de la autoritatea a cărei misiune principală este protejarea și implementarea principiilor pieței libere, în scopul de a proteja consumatorii și agenții economici de practicile anticoncurențiale și consecințele nefaste ale acestora.

Subliniem faptul că plafonarea prețurilor la nivelul celor practicate de reprezentanți contravine dispozițiilor art. 4 din Legea 21/1996 a concurenței („**Legea nr. 21/1996**”), potrivit căreia prețurile produselor și tarifele serviciilor și lucrărilor se determină în mod liber prin concurență, pe baza cererii și ofertei. De altfel, dispozițiile art. 5 și 6 din același act normativ prevăd în mod expres că sunt interzise orice fel de practici care au ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea ori denaturarea concurenței, în special cele care stabilesc, direct sau indirect, prețuri de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții de tranzacționare

Mai mult, o astfel de practică este în dezacord cu dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor întrucât deformează în mod esențial comportamentul economic al consumatorului mediu, restrângându-i în mod nelegal posibilitatea de alegere și favorizând în mod nejustificat reprezentanții, în dauna unităților de service independente.

Nu credem ca este cazul sa amintim aici preocuparea speciala a legiuitorului european in ceea ce priveste regimul concurential pe piata serviciilor de reparatii si intretinere a autovehiculelor.

In atare conditii, ar deveni imposibil pentru unitatile service independente sa concureze cu reprezentantele, ceea ce constituie, in fapt, concurenta neloiala, in sensul Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurentei neloiale, intrucat este de natura sa produca pagube participantilor la piata, conform art. 2 alin. (2) lit. c) din Lege.

Trebuie subliniat ca atat Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurentei neloiale (art. 2¹), cat si Legea nr. 21/1996 a concurentei (art. 3) stabilesc in sarcina Consiliului Concurentei, in calitate de autoritate administrativa autonoma in domeniul concurentei, obligatia de a asigura protectia agentilor economici impotriva practicilor anticoncurentiale. Prin urmare, in calitate de conducator al acestei autoritati, Presedintele Consiliului Concurentei este dator sa faca toate demersurile necesare pentru a facilita dezvoltarea pietei libere si a concurentei, iar nu sa incurajeze sau sa participe la crearea si implementarea unor mecanisme care sa restranga concurenta.

Dincolo de aceste prevederi legale, in vederea si faptului ca afirmatiile domnului Bogdan Chiritoiu au la baza premise eronate, nesustinate de realitatile de fapt existente in piata, dupa cum urmeaza sa aratam in continuare.

Piata libera presupune existenta unor unitati economice autonome, intre care exista legaturi directe de vanzare-cumparare, existenta pretului liber determinat de cerere si oferta, precum si manifestarea libera a concurentei economice corecte si active. Pretul se formeaza in mod liber, prin negociere si consens, tinzand spre un pret de echilibru, determinat de evolutia raportului dintre cerere si oferta, in conditiile concurentei.

De altfel, atestand veridicitatea si importanta acestor elemente, Consiliul Concurentei a fost foarte atent in perioada recenta la relatiile verticale dintre furnizori si distribuitori, in special in ceea ce priveste preturile de (re)vanzare. Chiar si clauzele inofensive la prima vedere si care nu au fost puse in practica au condus la sanctionarea entitatilor vizate (a se vedea, in acest sens, cu titlu de exemplu, Deciziile nr. 25/2015, 39/2015 si 54/2015 emise de Consiliul Concurentei prin care au fost sanctionate intelegerile dintre operatorii economici care au avut ca rezultat impunerea distribuitorului sa vanda la un anumit pret produsul achizitionat de la furnizor).

Daca s-ar plafona tarifele practicate de unitatile de service la tarifele practice de reprezentante s-ar ajunge la situatia in care reprezentantele ar stabili si impune tarifele la nivelul intregii pietei.

Or, tocmai aceasta consecinta a fost sanctionata prin numeroase decizii de catre Consiliul Concurentei, retinandu-se in mod repetat ca aceasta constituie o practica anticoncurentiala.

In plus, alegatiile Presedintelui Consiliului Concurentei par a pleca de la premise gresite. Pe de o parte genereaza un etalon al tarifelor care nu isi gaseste justificare in practica din piata in discutie. Reprezentantele nu sunt in mod necesar furnizorii celor mai bune servicii, aspect care poate fi verificat prin simpla consultare a consumatorilor. De aici ideea alinierii tarifelor prin raportare la cele practicate de catre reprezentante apare ca fiind incorecta, dincolo de

nesocotirea regulilor economiei de piata, si din perspectiva elementului etalon la care se propune a fi facuta raportarea.

Iar efectul nu ar fi neaparat cel scontat ci dimpotriva. Ar putea determina scaderea calitatii serviciilor, in cazurile in care acestea erau adecvate si implicau un cost mai mare, si, pe de alta parte, a cresterii preturilor serviciilor care aveau un standard scazut si un pret corespunzator. Nu este cazul sa explicam in acest material mecanismul de formare a preturilor intr-o economie de piata, mecanism pe care domnul Chiritoiu il cunoaste, suntem convinsi, foarte bine, dar il ignora in interventiile sale amintite mai sus, animat de intentii pe care nu ne dorim sa le presupunem dar care sunt, in mod evident, contrare atributiilor alocate functiei sale.

Si aici trebuie amintit un alt aspect. Unitatile reparatoare nu au tarife speciale pentru lucrarile care ar urma sa fie achitate in temeiul unei asigurari obligatorii de raspundere civila auto. Este firesc ca intr-o apreciere cu conotatii si posibile consecinte grave sa fie observata si legislatia specifica, in cazul de fata cea a care guverneaza activitatea unitatilor reparatoare. Si ar fi cu totul nefiresc ca existenta asigurarii obligatorii sa impuna tarife speciale, distincte de cele practicate in mod obisnuit, lucrarile efectuate fiind aceleasi. Problema asigurarii de raspundere obligatorie auto nu se identifica in activitatea unitatilor reparatoare ci, asa cum am semnalat in repetate randuri, in cea a asiguratorilor si a ASF, care si-au gasit un protector, speram dezinteresat, dar, din pacate, lipsit de temei in afirmatii, tocmai in persoana Presedintelui Consiliului Concurentei.

In al doilea rand, in situatia in care tarifele practicate de unitatile de service ar fi plafonate, Romania si-ar incalca inclusiv obligatiile comunitare asumate prin art. 101 si 102 din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene potrivit carora:

“Art. 101: (ex-articolul 81 TCE) TFUE (in completarea art. 4 si art. 5 din Legea 21/1996)

(1)Sunt incompatibile cu piata interna si interzise orice acorduri intre intreprinderi, orice decizii ale asocierilor de intreprinderi si orice practici concertate care pot afecta comertul dintre statele membre si care au ca obiect sau efect impiedicarea, restrangerea sau denaturarea concurentei in cadrul pietei interne si, in special, cele care:

a) stabilesc, direct sau indirect, preturi de cumparare sau de vanzare sau orice alte conditii de tranzactionare;

b) limiteaza sau controleaza productia, comercializarea, dezvoltarea tehnica sau investitiile;

c) impart pietele sau sursele de aprovizionare;

d)aplica, in raporturile cu partenerii comerciali, conditii inegale la prestatii echivalente, creand astfel acestora un dezavantaj concurential;

e)conditioneaza incheierea contractelor de acceptarea de catre parteneri a unor prestatii suplimentare care, prin natura lor sau in conformitate cu uzantele comerciale, nu au legatura cu obiectul acestor contracte.

(2)Acordurile sau deciziile interzise in temeiul prezentului articol sunt nule de drept.

Art. 102:(ex-articolul 82 TCE) TFUE

Este incompatibilă cu piața internă și interzisă, în măsura în care poate afecta comerțul dintre statele membre, folosirea în mod abuziv de către una sau mai multe întreprinderi a unei poziții dominante deținute pe piața internă sau pe o parte semnificativă a acesteia.

Aceste practici abuzive pot consta în special în:

a) impunerea, direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau de cumpărare sau a altor condiții de tranzacționare inechitabile;

b) limitează producția, comercializarea sau dezvoltarea tehnică în dezavantajul consumatorilor;

c) aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial;

d) condiționarea încheierii contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătura cu obiectul acestor contracte.”

Obiectivele politicii în domeniul concurenței presupun existența unor garanții de natură să împiedice intervențiile statelor membre care au ca rezultat favorizarea anumitor operatori economici, astfel încât aceștia să ajungă să exploateze într-o manieră abuzivă puterea lor economică în raport cu alți operatori mai puțin puternici.

Or, în ipoteza plafonării prețurilor la nivelul celor practicate de către reprezentanțele auto, statul ar interveni în mod neautorizat și anticoncurențial pentru favorizarea acestor operatori economici, în dauna unităților independente de service care vor fi constrânse să își stabilească prețurile la nivelul celor stabilite în mod arbitrar de reprezentante.

Potentialul pericol semnalat de președintele Consiliului Concurenței, ce ar consta în posibilitatea scumpirii polițelor RCA ca urmare a inexistenței unui control al prețurilor stabilite de unitățile de service, nu există. În realitate, în România, prețurile polițelor RCA au rămas aproape neschimbate timp de aproximativ 15 ani (de la nivelul anului 2005), în contextul în care atât salariul minim, cât și cel mediu au crescut de 4 ori în această perioadă. Mai mult, în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene prețurile polițelor RCA sunt de cel puțin 3 ori mai mari decât cele practicate în România.

Fără îndoială, pentru consumatori este important ca prețul polițelor RCA să fie stabilit la un nivel rezonabil, însă la fel de important este accesul la servicii de reparație de cea mai înaltă calitate, în acord cu standardele europene pe care România urmărește să le implementeze. Nu este în interesul niciunei entități de pe piață (consumatori sau unități reparatoare) revenirea la practicile anilor trecuți, în care lucrările de reparație se realizau cu piese provenite din dezmembrări sau after market, fiind afectată în mod grav siguranța circulației pe drumurile publice și, implicit, a consumatorilor.

Precizam, totodata, ca majorarea preturilor la care s-a facut referire nu poate fi pusa in seama service-urilor auto, fiind mai degraba o consecinta a intelegerilor frauduloase dintre asiguratori, care au perfectat si implementat mecanisme de crestere artificiala a preturilor. Desi aceste practici anticoncurentiale (carora Legea nr. 21/1996 le atribuie o gravitate maxima) au fost constatate si dovedite chiar prin investigatiile realizate de Consiliul Concurentei, in mod paradoxal, tocmai reprezentantul acestei autoritati acrediteaza, prin manifestarile sale publice, un mecanism de formare a preturilor profund anticoncurential, respectiv plafonarea preturilor.

In aceste conditii, consideram ca afirmatiile domnului Bogdan Chiritoiu sunt cu atat mai grave cu cat, prin plafonarea preturilor la nivelul celor practicate de reprezentante, nu se tinde la diminuarea preturilor, astfel incat aceasta masura sa fie si in favoarea consumatorilor finali, ci se tinde la majorarea acestora, fara a exista vreo ratiune juridica ori economica care sa justifice aceasta masura.

In al treilea rand, atragem atentia asupra prevederilor Regulamentului nr. 461/2010 al Comisiei Europene, privind aplicarea art. 101 alin. (3) din TFUE categoriilor de acorduri verticale si practici concertate in sectorul autovehiculelor, conform caruia:

*"In masura in care o piata separata a serviciilor postvanzare poate fi definita, **concurenta efectiva pe pietele pentru cumpararea si vanzarea de piese de schimb, precum si pentru furnizarea de servicii de reparatie si intretinere pentru autovehicule depinde de gradul de interactiune concurentiala intre reparatorii autorizati, si anume cei care opereaza in cadrul retelelor de reparatii stabilite direct sau indirect de catre producatorii de vehicule, precum si intre operatorii autorizati si operatorii independenti, inclusiv furnizorii independenti de piese de schimb si reparatorii. Capacitatea acestora din urma de a exercita o concurenta depinde de accesul fara restrictii la elemente esentiale precum piese de schimb si informatii tehnice."***

De altfel, intregul Regulament anterior mentionat are drept finalitate interzicerea acordurilor care restrictioneaza vanzarea de piese de schimb de catre membrii sistemului de distributie selectiva al unui producator de vehicule (e.g. reprezentante) catre reparatorii independenti, care le folosesc pentru furnizarea de servicii de reparatie si intretinere. Fara acces la astfel de piese de schimb, acesti reparatori independenti nu ar putea concura in mod eficace cu reparatori autorizati, din moment ce nu ar putea oferi consumatorilor servicii de buna calitate care sa contribuie la functionarea sigura si fiabila a autovehiculelor.

Or, masura propusa de domnul Bogdan Chiritoiu ar avea tocmai acest efect, respectiv imposibilitatea reparatorilor independenti de a concura in mod eficace cu ceilalti participanti la piata, din cauza stabilirii arbitrare a preturilor, deci a restrictionarii vanzarii acestora.

Prin Comunicatul de presa emis la Bruxelles in data de 27 mai 2010 de catre Comisia Europeana, aceasta institutie a aratat ca:

„Noile reguli vor duce la cresterea concurentei pe piata pentru reparatii si intretinere, prin imbunatatirea accesului la informatii tehnice necesare reparatiilor si prin facilitarea utilizarii de piese de schimb. (...)

Noile norme vor aduce beneficii tangibile consumatorilor prin reducerea costurilor de reparare si intretinere care reprezinta o parte excesiva din costurile totale alocate unui automobil (aprox. 40%) si a costurilor de distributie pentru masinile noi, prin eliminarea normelor prea restrictive.”

Aceste afirmatii au fost cuprinse si in Raportul privind piata pieselor de schimb pentru automobile intocmit de Consiliul Concurentei in anul 2011, fiind evident ca nu sunt straine autoritatii de concurenta din Romania.

Astfel, Comisia Europeana are in vedere, in mod evident, crearea cadrului legal necesar cresterii concurentei pe piata pentru reparatii si intretinere, fiind de necontestat faptul ca implementarea unor masuri cum sunt cele propuse de catre domnul Bogdan Chiritoiu, ar constitui o incalcare grava, din partea Romaniei, a obligatiilor asumate fata de Uniunea Europeana.

Mai mult, chiar Consiliul Concurentei a retinut ca, in privinta substituibilitatii serviciilor de intretinere/reparare prestate de reprezentantele auto si reparatorii independenti, opiniile consumatorilor sunt impartite, aproximativ o treime considerand ca sunt comparabile din punct de vedere al calitatii si, tot atat, ca nu sunt (a se vedea graficul nr. 36 din Raportul privind piata pieselor de schimb pentru automobile intocmit de Consiliul Concurentei in anul 2011).

Este evident ca, la acest moment, piata se afla intr-un oarecare echilibru de vreme ce consumatorii opteaza aproximativ in egala masura pentru efectuarea reparatiilor la reprezentantele auto ori la reparatorii independenti.

In al patrulea rand, atragem atentia asupra faptului ca in data de 20.07.2018, Reprezentanta Permanenta a Romaniei pe langa Uniunea Europeana a transmis statului roman o scrisoare de informare cu privire la deschiderea de catre Comisia Europeana a procedurii de punere in intarziere in cauza 2018/4075, avand ca obiect legislatia in vigoare in Romania referitoare la asigurarea obligatorie de raspundere civila auto pentru prejudicii produse tertelor persoane (RCA) si posibila incalcare, prin unele dispozitii continute in aceasta, a unor prevederi ale Directivei 2009/138/CE si ale Directivei 2009/103/CE.

Conform scrisorii de punere in intarziere, Comisia Europeana considera ca, prin mentinerea unor articole din Legea nr.132/2017 si din Norma A.S.F. nr. 20/2017, nu au fost indeplinite obligatiile care revin Romaniei in conformitate cu art. 21 si art. 181 ale Directivei 2009/138/CE si art. 14 al Directivei 2009/103/CE.

Avand in vedere ca intregul proces de actualizare a legislatiei din domeniul asigurarilor a fost declansat tocmai din necesitatea de armonizarii legislatiei din Romania cu cea existenta la nivel Uniunii Europene, consideram cu totul neavenite propunerile de limitare a concurentei prin plafonarea tarifelor, acestea riscand sa atraga noi atentioni si sanctiuni din partea Comisiei Europene.

In contextul existentei pe piata din Romania a numeroare derapaje si intelegeri anticoncurentiale, sesizate in repetate randuri Consiliului Concurentei, apreciem ca o justa si oportuna utilizare a capacitatilor si resurselor Consiliului Concurentei il constituie investigarea acestora din urma, iar nu acreditarea, prin pozitiile exprimate public, a unor mecanisme profund

anticoncurențiale, cum este plafonarea prețurilor pe un segment important al pieței din România.

În al cincilea rând, reprezentanțele mărcilor auto din România s-au aflat și se află în relații contractuale avantajoase cu firmele de asigurare, aceleași care susțin măsura de plafonarea a prețului pentru piese tocmai la nivelul practicat de service-urile de marcă. Mai precis, în perioada premergătoare modificărilor aduse legii RCA, în 2017, reprezentanțele aveau încheiate înțelegeri cu asiguratorii astfel încât păgubiții care își reparau mașina în baza poliței RCA erau direcționați cu prioritate, chiar de către firma de asigurare, spre service-urile de marcă. Mai mult decât atât, acestea din urmă beneficiau de contracte cu asiguratorii în condiții mult mai avantajoase decât service-urile independente în ceea ce privește prețul pieselor sau prețul orei de manoperă. De precizat că între aceste unități service și firmele de asigurare există în continuare relații contractuale de exclusivitate, în condițiile în care daunele despăgubite din polițele CASCO sunt direcționate exclusiv către service-urile de marcă, în baza înțelegerilor cu firmele de asigurare. Așadar, transformarea practicilor comerciale ale reprezentanțelor de marcă în reper pentru piață nu ar face decât să dea acestor entități încă un avantaj comercial, suplimentar celor oferite deja de firmele de asigurare, fapt care contravine tocmai principiilor concurenței.

În al șaselea rând, îngrijorările privind majorarea tarifelor RCA, promovate cu intensitate de firmele de asigurare în ultimii ani nu sunt justificate nici măcar de datele Autorității de Supraveghere Financiară. Astfel, în ciuda faptului că, prin Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România (BAAR), firmele de asigurare au anunțat, cu frecvență aproape lunară, majorări ale costurilor cu reparațiile, calculele privind tariful de referință, valabile pentru următoarele șase luni începând cu octombrie 2019, făcute publice recent de către Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) relevă scăderi de preț. Acest fapt relevă că tarifele nu se află, în realitate, sub risc de majorare ci, dimpotrivă, pe un posibil trend de scădere. Mai mult, scăderea din tarifele de referință calculate pentru ASF de către firme de prestigiu arată că nu am avut de-a face cu o creștere semnificativă a plăților și cheltuielilor firmelor de asigurare (fapt care ar fi condus la o majorare a tarifelor de referință) ci dimpotrivă. Nu în ultimul rând, analizele făcute de presă și de intermediarii din asigurări, dar și unele date interne ale ASF ajunse în spațiul public au arătat că firmele de asigurare vând RCA la tarife care sunt chiar sub prețurile de referință ceea ce reprezintă încă un element care să demonteze teoria potrivit căreia există riscul iminent al majorării prețurilor RCA.

Nu în ultimul rând, caracterul daunator al afirmațiilor dlui Bogdan Chiritoiu trebuie analizat tinând cont și de contextul în care acestea au fost făcute. Așa cum am arătat, legislația din domeniul asigurărilor RCA este în curs de modificare și actualizare, iar astfel de afirmații care pot conduce la crearea unei presiuni suplimentare asupra organelor decidente (Parlament, Ministerul Finanțelor Publice, Autoritatea de Supraveghere Financiară) sunt inacceptabile, cu atât mai mult cu cât modalitatea de prezentare a mesajului lasă să se întrevadă o atitudine mai degrabă partinitivă, care favorizează societățile de asigurare în detrimentul celorlalți participanți pe piață.

Se constata ca, in ceea ce-i priveste pe asiguratori, se face referire la necesitatea abrogarii prevederilor ce limiteaza cheltuielile administrative si de vanzare ale politelor de asigurare care pot fi incluse de acestia in calculul tarifelor de prima. Cu alte cuvinte, pentru asiguratori se urmareste implementarea unor masuri care sa le reduca cheltuielile, in timp ce pentru unitatile reparatoare se vorbeste despre o plafonare a tarifelor. Adaugand la aceasta faptul ca la vanzarea politelor RCA, pentru acelasi client si aceeasi categorie de risc asiguratorii pot practica majorari de peste 300% ale preturilor, lipsa de impartialitate a informatiilor prezentate devine incontestabila.

Faptul ca afirmatiile facute de dl Bogdan Chiritoiu, in calitate de Presedinte al Consiliului Concurentei, pot influenta factorii cu putere de decizie asupra modificarilor ce vor fi aduse legislatiei din domeniul asigurarilor RCA este recunoscut chiar de catre acesta. In cadrul luarilor de cuvint publice realizate, a subliniat faptul ca autoritatea de concurenta, al carui reprezentant este, are un punct de vedere important, membrii acestia fiind „avizatori” si ca pozitia exprimata de acestia „nu este doar un sfat”, intrucat „o sa fie totusi o semnatura pe care trebuie sa o dea [n.n. – cu privire la modificarile legislatiei ce ar urma sa fie realizate].”

In aceste conditii, apreciem ca fiind cu totul nejustificat si regretabil faptul ca domnul Bogdan Chiritoiu, in calitate de Presedinte al Consiliului Concurentei, nu a inteles sa isi exercite inaltele competente ce i-au fost stabilite prin lege in mod obiectiv si echidistant, in scopul facilitarii unei dezvoltari durabile a pietei libere, ci a ales sa acrediteze, prin manifestarile sale publice, un mecanism profund anticoncurential cum este plafonarea tarifelor.

In considerarea tuturor acestor argumente, va solicitam respectuos ca, in baza inaltelor competente si prerogative ce va sunt recunoscute prin cele mai importante acte normative la nivel national, sa dispuneti convocarea dlui Bogdan Chiritoiu, Presedinte al Consiliului Concurentei, in fata Parlamentului Romaniei si/sau in comisiile de specialitate, pentru a prezenta clarificari cu privire la afirmatiile facute recent in spatiul public si pentru a indica motivele, ratiunile si temeiurile de drept care justifica aceasta luare de pozitie, care afecteaza in mod negativ procesul de modificare a legislatiei din domeniul asigurarilor RCA, aflat in curs de desfasurare.

Cu aleasa consideratie,

Confederatia Nationala a Federatiilor si Asociatiilor de Consumatori (CONROM)

BIROUL DE PRESA